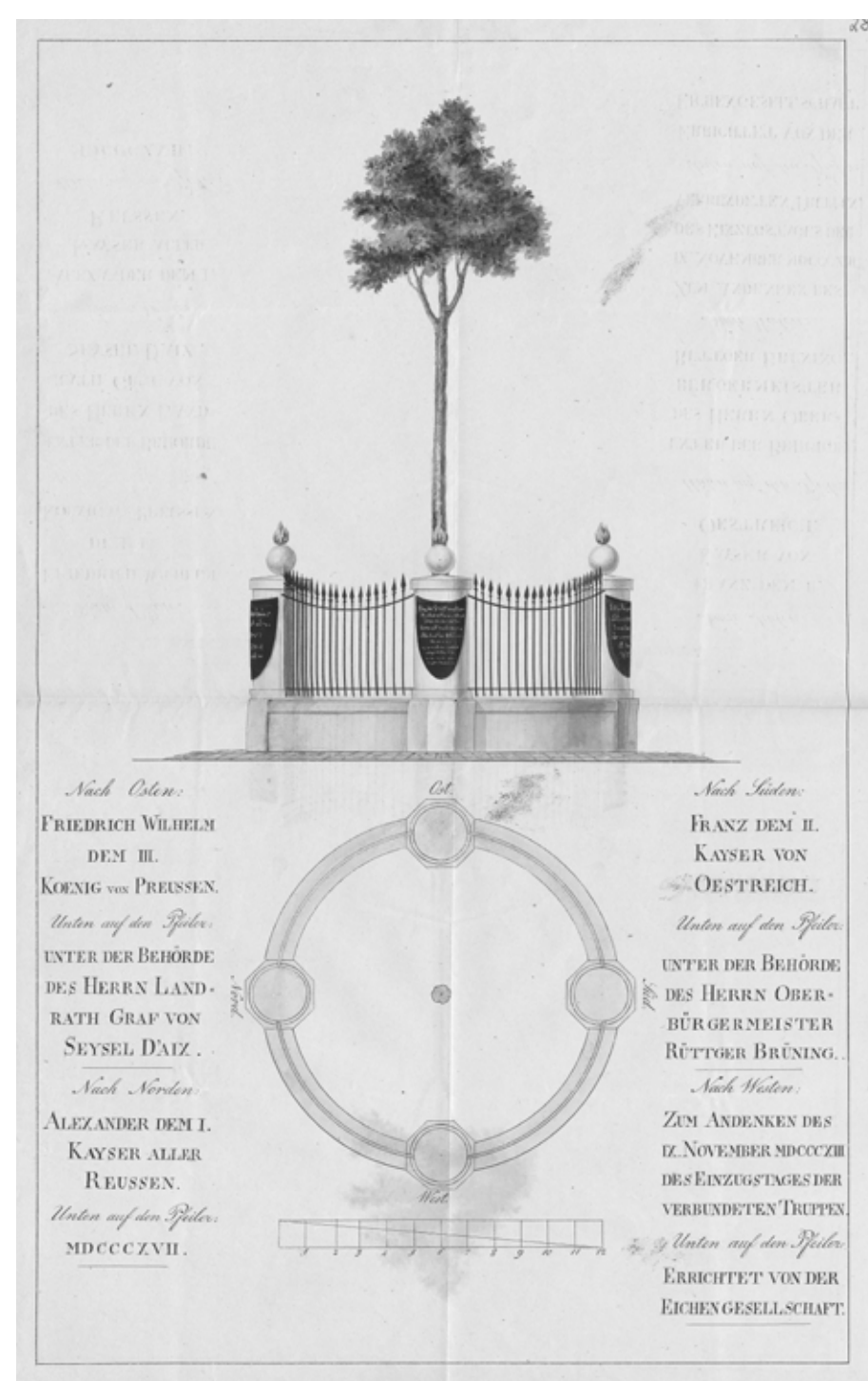

TRE-KEJSAR-MONUMENTET MED FRIHETSEKEN

1

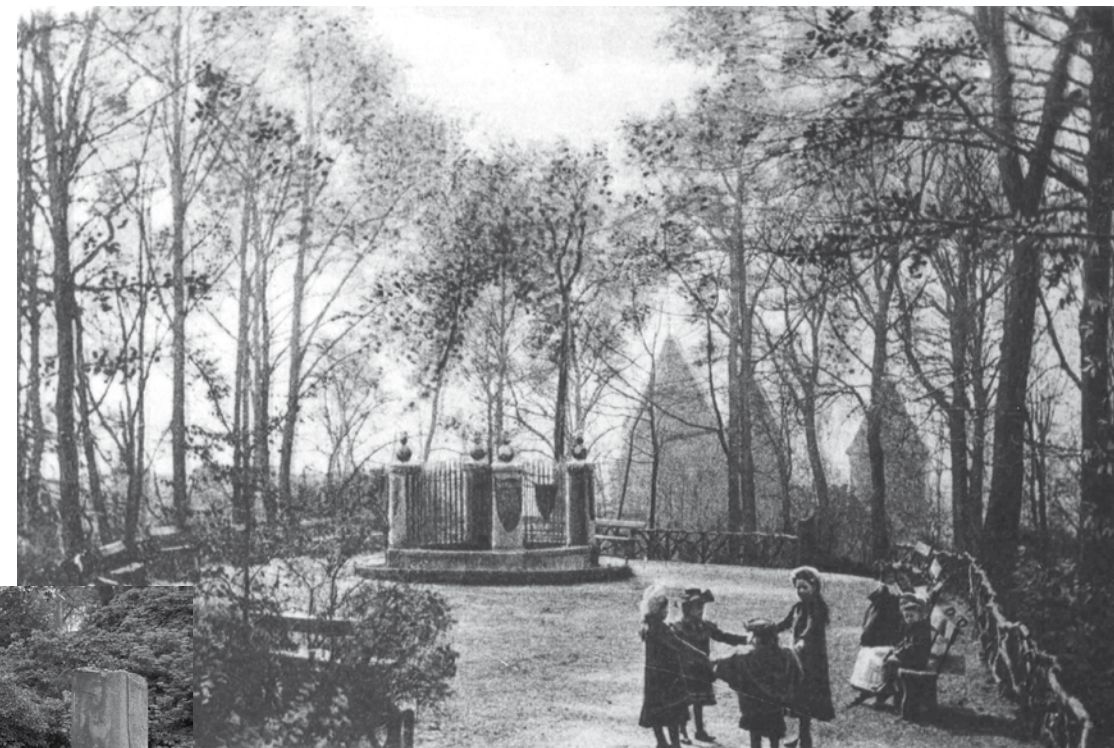

2

4

3

UNDER NAPOLEONS VÄLDE

Storhertigdömet Berg grundades 1806 av Napoleon I och var ett av den franske härskarens lydriken. I storhertigdömet Berg medförde Napoleonkrigen och kontinentalspärren tvångsrekryteringar av soldater och betungande beskattning, vilket i sin tur ledde till ekonomisk nedgång och sociala oroligheter.

Mer än 15 000 soldater från Berg kom aldrig hem igen; av de 5 000 som deltog i Napoleons fälttåg mot Ryssland var det bara ett fåtal som överlevde.

FÖR FRIHET OCH FOSTERLAND

Under de så kallade frihetskrigen innebar tredagarsslaget vid Leipzig en vändpunkt. De allierade styrkorna från Ryssland, Österrike, Preussen och Sverige tillfogade Napoleon ett avgörande nederlag i oktober 1813. Den 9 november 1813 hälsades de allierade förtrupperna, ryska kosacker, som befriare av en jublande befolkning i Barmen och Elberfeld. Justus Gruner, preussisk guvernör i det erövrade generalguvernementet Berg, formulerade segrarnas målsättning på följande sätt: "Vi kämpar alla för en sak, för mänsklighetens heligaste och dyrbaraste värden, för frihet och fosterland".

FRIHETSEKEN I ELBERFELD

På årsdagen av befrielsen grundades *Eksällskapet* av medborgare i Elberfeld. Den 9 november 1814 planterades en så kallad frihetsek på den öppna platsen Neumarkt. Samtidigt presenterades ett förslag till monument och en penninginsamling startades för att kunna förverkliga projektet. Wienkongressens beslut förändrade den statliga ordningen i Europa. I juni 1815 erhöll Preussen områden i västra Tyskland och Bergisches Land hörde nu till den preussiska Rhenprovinsen.

MONUMENTET FRÅN 1817

Den 9 november 1817 invigde Eksällskapet frihetsmonumentet som bestod av fyra pelare med inskrifter, krönta av frihetens flamma och sammanbundna med ett räcke i form av lansar. Tre av pelarna bär monarkernas namn. (Fredrik Vilhelm III av Preussen, Alexander I av Ryssland och Frans II av Österrike.) De representerar tre av

de nationer som deltog i segern över Napoleon I. Inskriften på den fjärde pelaren informerar om bakgrunden till monumentet. Sedan det tyska kejsarriket hade grundats 1871 och den preussiske kungen erhållit kejsarkronan, blev det allt vanligare att man kallade minnesmärket för trekejsarmonumentet.

MONUMENTET FLYTTAS OCH AVLÄGSNAS FÖR EN TID

I samband med byggnadsförändringar vid Neumarkt flyttades monumentet 1894 till grönområdet Hardt. Efter andra världskriget avlägsnades det på 1950-talet för att ge plats åt en lekplats.

MONUMENTET KOMMER TILLBAKA

Genom en donation från Stiftelsen Mittelsten Scheid och med återfunna stycken av monumentet möjliggjordes en delrestaurering. Den avslutades den 9 november 2000 i och med att den sista pelaren, den som tillägnats den preussiske kungen, återställdes. Tack vare en donation från den Ryska federationen kunde en ny frihetsek planteras och hela anläggningen återställas i sin ursprungliga form lagom till 200-årsminnet. Den tysk-ryska kulturföreningen Applaus och ett medborgarinitiativ i Wuppertal stod för samordningen av restaureringen och presenterade det återställda frihetsmonumentet för allmänheten den 8 november 2014.

1
Frihetseken på Neumarkt i Elberfeld. Den planterades 1814 av det så kallade Eksällskapet och monumentet fulländades 1817 med en inhägnad av sten.
Foto: Historisches Zentrum Wuppertal

2
Eksällskapets utkast till monument, vilket 1817 „bifölls“, det vill säga godkändes av den preussiske kungen Fredrik Vilhelm III. Källa: Geheimes Staatsarchiv Preußischer Kulturbesitz Berlin

3
I samband med omgestaltningen av den öppna platsen Neumarkt i Elberfeld flyttades monumentet 1894 till

grönområdet Hardt och det kallades nu för trekejsarmonumentet. På 1950-talet måste det ge plats för en lekplats och avlägsnades. Foto: Historisches Zentrum Wuppertal

4
Genom en donation från en familj i Wuppertal blev det år 2000 möjligt att renovera återfunna delar av monumentet kring en ung ek. 2014 finansierade den Ryska federationen restaureringen av hela anläggningen i dess ursprungliga form. Foto: Uwe Schinkel